Kvinden og Samfundet

Udgivet af Dansk Kvindesamfund.

Nr. 10. | Kontor: Nørregade 33, St. | 6. Marts 1900. | Udgaar hver Tirsdag. | 16. Aarg.

Mary Steen,
Kongel. Hoffotograf.
Amagertorv 4, 3.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste
HÆDERS-DIPLOM VED KVINDERNES UDSTILLING 1895.
Panoptikon, V, 1. Sal o. G.
København. Telefon 19017.
Varerne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaaende.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund"s Kontor, Nørregade 33, St.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stilet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke da til Bladets Kontor.

En Antiprotest.

Der har i den senere Tid her i Byen cirkuleret en Protestadresse, rettet af „danske Kvinder" mod Dansk Kvinderaad, fordi det har indbudt til Deltagelse i en engelsk Udstilling af Kvindearbejde, og saa vidt vides underskreven i Flæng af Medlemmer af selve Kvinderaadet og udenforstaaende. Den har været fremlagt i Kvindelig Læseforening, altsaa billiget af dennes Bestyrelse. Blandt Underskriverne findes nogle af de ypperste Navne i vor Kvindeverden, Damer, hvis uegennyttige Interesse for deres Køn er hævet over al Tvivl. Det gør mig ondt at maatte sige det, men jeg kan ikke se andet end, at disse ædle og udmærkede Kvinder for en Gangs Skyld er komne ud med paa, hvad der paa sin amerikansk kaldes *a fools errand,* og maaske paa dansk kan oversættes med: en mislykket Ekspedition.

Hvad har nemlig paadraget det knap aarsgamle Kvinderaad en saa alvorlig Tilrettevisning? Det søger sin Tilværelsesret i det at være et Mellemled mellem Kvinder, særlig Kvindeforeninger herhjemme og ligesindede i Udlandet. Naar nu Englænderne indbyder til international Udstilling paa den korrektest mulige Maade og med den bedst mulige officielle Garanti, som „Underskrifter" kan give, skulde det synes, at Kvinderaadet maatte svigte sin Opgave, hvis det undlod at lade Indbydelsen gaa videre til alle danske Kvinder. At forudse, at der skulde knyttes en saakaldt Skønhedskonkurrence til Udstillingen, maatte virkelig overstige normale dødeliges Gætningsevne. Kvindeforeningernes Virksomhed plejer jo dog ikke at gaa i Retning af Skønhedskonkurrencer hverken her eller i Udlandet! Da nu det skæbnesvangre Avertissement, som satte de to Ting i Forbindelse med hinanden, kom frem paa dansk, fik vi vist alle en lille Rystelse, først paa Grund af selve den umulige Sammenkobling, dernæst fordi et saadant Avertissement var blevet optaget i et Kvindeblad — vel rettere bag paa det, man tør vel forudsætte, at det ikke er gaaet igennem Redaktionens Hænder, — og endelig, fordi Kvinderaadet havde været saa uheldigt at faa med sligt at gøre. Hvad det sidste Punkt angaar, blev man dog snart beroliget, idet Bestyrelsen straks tog Afstand fra Udstillingen, fornuftigvis kun foreløbig, thi antagelig er det hele en Mystifikation. Men at denne Rystelse umiddelbart skulde finde Udslag i saa kraftig en Handling som en Protestadresse mod det uskyldige Kvinderaad, det vidner unægtelig om en Nervøsitet, en Hastighed i Refleksbevægelsen, som heldigvis er usædvanlig selv hos „danske" Kvinder.

Man kan ikke forlange, at alle Kvinder skal gaa ind i vore Foreninger eller virke for Kvindesagen. Der gives mere omfattende Formaal at arbejde for: vi er først Mennesker, siden Kvinder. Der er ogsaa Forhold. som griber mere inderligt ind i det personlige Liv: vi maa have Lov til først og fremmest at være Hustruer, Mødre o. s. v. Ogsaa til at ofre vore Kræfter paa et enkelt, samlet Arbejde: som det nylig demonstrativt er bleven sagt, er jo dette i høj Grad at virke for Kvindesagen. Men de, som arbejder for at organisere deres Kønsfæller, kan dog vente at finde en vis Grad af Sympati hos andre Kvinder, særlig da hos de „alvorligt arbejdende Kvinder", som Protestkvinderne kalder sig. Kvindesagen er jo dog den brede, sociale Bølge, der bærer alle arbejdende Kvinder frem; og det kan derfor ikke andet end fremkalde et Smil, naar disse — som nylig Sygeplejerskerne — højtidelig frasiger sig al Forbindelse med den.

Foruden Sympati maa der selvfølgelig ogsaa være Kritik mellem Kvinder indbyrdes; men er denne ikke underbygget med Velvilje og Interesse for Sagen, da falder den sandelig tilbage paa Kritikerne selv. Og mens det hverken er kønt eller kærligt straks at forudsætte det værste — i dette Tilfælde det helt urimelige — saa er det endnu mindre klogt at gribe enhver Lejlighed til at fægte for aaben Scene. Thi om vi ikke selv anerkender den indbyrdes Solidaritet imellem os, saa gør Verden det; hvad den ene forbryder, bliver lagt den anden til Last; til syvende og sidst bliver vi alle slaaede sammen i det almindelige Omdømme og uden Naade gjort ansvarlige for hverandres Synder.

De engelske Lady'er vil sikkert nok selv tage Vare paa deres gode Navn og Rygte; og herhjemme behøver vi næppe at frygte for, at nogen skal indbyde til Skønhedskonkurrence. Men ellers er dog netop her et Punkt, hvor vi burde kunne blive enige. Thi alle føler vi vist det nedværdigende i stadig at møde den gamle Sammenstilling: Wein, Weib und Gesang*) i den mandlige Presse og Litteratur (skreven undertiden af Kvinder) og — hvorfor ikke sige det — ikke sjælden ogsaa i Livet. Denne østerlandske Opfattelse af Kvinden og hendes Livsopgave har endnu et dybt Greb i Selskabslivet baade hjemme og ude. Men at overvinde den, det vil ikke lykkes os, før vi lærer os selv, uden Hensyn til, hvad der ellers naturligt og nødvendigt skiller os, at danne Kæde og Haand i Haand gøre Front imod den.

Dette var værdigere Opgave for danske Kvinder end at skyde paa hverandre med det grimme, sværtende løse Krudt.

Kirstine Frederiksen.

*) Vin, Kvinde og Sang.

Børnene.

Hvad er et Barn?

Paa vort fremsatte Spørgsmaal er der indkommet følgende Svar. Vi haaber, at endnu flere Mødre vil give en lille Definition, men helst ikke hentede fra fremmede Marker.

Et Barn er et Nummer, taget af Forældrene i Fremtidens Lotteri.

Et Barn er det tungeste Ansvar og den letteste Byrde, den dybeste Gaade og det mest gennemsigtige Vand, den skarpeste Kritiker og den sødeste Smigrer, et Menneske kan anskaffe sig.

Børn er Jordens største Sorg, naar der ikke er Mad til de smaa Munde.

Tandlæge
Fru Tofte-Siesbye,
Amagertorv 31.

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik 1—3.
56, 1., Nørre Farimagsgade.

Tandlæge
Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

En Guds Gave og en Fandens Plage.
(Gl. Ordsprog).

Børn die deres Moder som smaa og deres Fader, naar de vokse op.
Engelsk Ordsprog.

Et Barn er en Gave, som Forældrene selv henter fra Skabningens Brønd.
(Citeret efter Martensen).

Mødet om Fabrikloven.

Vi bringer her det lovede udførligere Referat af et af de vægtigste Indlæg i Forhandlingen paa Dansk Kvindesamfunds Møde forleden.

Fru **Berg Nielsen** ansaa Børnebeskyttelsen for Hovedpunktet i dette Lovforslag.

„At Børn anvendes i Fabrikker, er Synd. For en Lærerinde i Kommuneskolen er der god Lejlighed til at se, hvilke ødelæggende Følger dette fører med sig.

At tænke sig, at Drenge kan faa en Del af deres Ugeløn udbetalt i en Pakke Skraa! — Andre kommer ind paa at drikke Brændevin.

Naar Forslaget om Forbud mod Børnearbejde særlig begrundes af Hensyn til Skolen, saa var det dog lidt mærkeligt, at ingen af Tingets Lærere tog Ordet under første Behandling.

Er Hovedsagen virkelig Hensynet til Skolen, saa maa der ikke slaas af paa dette Punkt. Grænsen maa sættes ved det 14de Aar. Lærerne ved jo, at netop Alderen mellem 12 og 14 Aar er den, hvor den egentlige Kundskabstilegnelse foregaar.

Det er en Ulykke — for de andre Børn — at have Fabriks- og Mælkedrenge i Skolen, Disse duer ikke til at sidde her, sløve og halvdøve som de er. De faar jo nemme, som de kan, d. v. s., at det gaar ind ad det ene Øre og ud ad det andet. Det nytter ikke at forlange, at disse Børn skal arbejde og være vaagne — de kan ikke, og plager vi dem ogsaa, saa bliver de bitre — de af dem, der er nogen Karakter i — og det ødelægger Disciplinen og svækker Energien i hele Klassen.

Kunde man dog forstaa, hvilken Ulykke det er, at disse Børn ødelægges. Det er fattige Børn, her er Tale om — ingen andre sender deres Børn paa en Fabrik — og det eneste, de ejer, naar de gaar ud i Livet, er det Udbytte, de har haft af deres Skolegang.

Unge Mennesker bliver i Reglen ogsaa holdt rigtig godt til Ilden. — De voksne forstaar at værge sig selv. Men en 10 Timers Arbejdsdag er for meget i Opvæksten — det kan kun udføres paa Bekostning af deres legemlige Udvikling. Man hører jo, at vore Heste i et vist Tidsrum er vokset 2 Tommer, samtidig er Landets unge Sønner, der møder paa Sessionen, gaaet